

Kiadóhivatal:

Kaposvár, Irányi D.-u. 14.
Ide címzendők
az előfizetési pénzek.
Hirdetések és nyilvántartási
közlemények:

ELŐFIZETÉSI DÍJ:

Egész évre . . . 8 kor.
Félévre . . . 4
Negyedévre . . . 2
Egyes szám ára: 20 ALL.

Szerkesztőség:

Kaposvár, Irányi D.-u. 14.
Ide küldendő a lap
szellemi részét illető minden
közlemény.

Bérmontellon küldeménnyel nem fogadjuk el.

Kéziratokat vissza
nem adunk.

SOMOGYI ÚJSÁG

MEGYEI és HELYI-ERDEKŰ VEGYES TARTALMU HETILAP

A »Kaposvári Iparoskör« hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint egyszer: KEDDEN.

Felelős szerkesztő és kiadó: Poór Sándor.

Kaposvár népoktatás ügye.

Kaposvár város népiskoláit évszázadokon át a hitfelekezetek tartották fenn a népoktatásügyi 1868. évi 38. t.-cz. életbe léptéig, a midőn a korszellem követelő parancsa inkább divatból mint kényszerűségből a jelleget községire változtatta a nélkül, hogy a lényeg átváltozott volna, sőt az iskolai ingatlannak évtizedeken át telekkönyvíleg a rom. kath. hitközség tulajdonában maradtak.

A régebben más községek által irigylt monumentalis iskola-épület idők multával elavult, ódon lett, a czélnak már azért sem felelt meg, mert a város territorialis fejlődése a népiskolák decentralisatióját elődázhatlanul szükségessé tette.

Kaposvár város nem zárkozott el a nélkülözhetlen áldozatoktól, sőt új iskola épületek emelése s új tanítói állások szervezésén kívül, régibb tani-

tóinak megélhetését javadalmak emelésével biztosította olannyra, hogy költségvetésében a tanügyi kiadások példátlan teherként szerepeltek.

A tanügyi hatóságok ennek dacára folyton követelöztek, sőt a város szédületes fejlődése tényleg az újabb beruházásokat égetően szükségessé tette.

A vármegye székhelyén levő különféle állami alkalmazottak gyermekeinek oktatása s szülőiknek a városi terhek alóli mentessége azon jogosnak vélt kérelem felterjesztésére indították a város vezetését, hogy népiskoláink segélyezését a közoktatási kormány-nál kérelmezzék, mely azonban célra nem vezetvén, az iskolák államosítása felsőbb helyen ajánlatolt s 1897. évben a közoktatási kormány és Kaposvár város között létrejött szerződéssel megtörtént.

Emlékezzünk a szerződéses jogügylet gyors lebonyolítására; a szer-

ződés mintája készen érkezett is, a speczialis körülmények belefoglalása mellett aláírásra a városnak kiadott, alig lévén idő, még az ingatlanok haszonélvezeti jogának telekkönyvi biztosítására is.

Tudtuk jól, hogy a város többet adott, mint az akkori kulturális viszonyok igényelték; nem volt kétségünk az iránt sem, hogy a szerződés-fogye-tekosságot a kellő előkészület hiánya okozta, de azon hitben élünk, hogy népoktatásügyünk fokozódó igényeit az mintaszerűvé fejleszt, a szerződés-szövegének hiányai pedig egy kis jó akarattal villongásra okot nem szolgáltatnak.

Ma már látjuk csalódásunkat, mert ime hova jutottunk.

Iskolai épületeink elégtelenek, a képviselőtestület elvállalt szerződés-szerű köteletségének eleget teendő iskolai építkezésre 60000 koronát kölcsön vétel, helyet ad, de építeni nem

T Á R T O Z A.

Terraszon...

A méla, holdas éjszakában
Száll a sejtelmek hullószárnya,
Kereng, kereng suhanva lágyan
S a gondolatnak nincsen árnya...

Újút jelzi a hold sugára
S a merre száll, fényesség lámad,
Milliónyi az üdve-bája
A méla, holdas éjszakában.

Hidig köre fejem lehajtvá
Égő ázármmal az éjbe nézek
S egy bokor ágán renyvő rajta
Leigéz — egy parányi fészek...

Madártanya... Óh, lesz-e egykor
Egy ringó ágnak olyan fészke,
Melyet virágos kikeletkor
Más bámul majdan megigézve?

A méla holdas éjszakában
Száll a sejtelmek hullószárnya,

Kereng, kereng suhanva lágyan

S a gondolatnak nincsen árnya...

Pakots József.

A bárók kisbérese.

Irta: Gelsei Bíró Zoltán.

A kis Frici báró felcsiptette monokliját s karonragadva hölgyét, körülsétálta vele a parkot.

— Láska Elizkém, a merre a szem tekint, ez mind az én birtokom.

— Talán jobb lesz úgy mondani, hogy a »miénk«, báró ur, nemde?

— Azaz... vagy... hát úgy! Igen!

A miénk. Boldogult atyám most már nem akadályoz ebben. Ő meghalt és...

— Ránk hagyta a birtokot, ugye báró ur? Hahaha!

A kis báró zavartan tekintett Elizre.

— Elizkém, kegyed még mindig olyan, mint akkor volt, tudja, a mikor a színtalnak mögött ostromoltam kegyedet. Akkor is nagyokat kacagott s folyton azt hajtotta, hogy én igazán nem szeret engem, mert... színesznő. De most már kegyed a menyasszonyom, nemokára báróné lesz, remélem, nézete változott.

— Igen báró ur, én szeretem a — millióit! És talán kegyedet is.

— De Elizkém, ilyen kijelentés!

— Hát csak nem vallok szerelmet önnök? De nézze, térjünk más tárgyra. En itt unom magam nagyon. Mit szándékozik tenni a jövőre?

— A jövőre? Hát boldogult atyám intézkedéseit megváltoztatom. A család-geget elkergetem. A régi módú gazdasági eszközöket kihányatom, liberális családseget fogadok, állandóan vendégeket tartunk, a parkot kiépíttetjük a élők világunak, mulatunk vigadunk. Hehehe!

— Pompás, pompás! Bíró, ön nagyon szeretetre méltó ember. De térjünk be. Hűvös van idekint.

Az öreg Rakóczi György báró óra-hosszat belebámult az üres levegőbe ott a verandán s úgy gondolkodott, mi lesz a fiából, mi lesz abból a szép birtokból, a mi még dedapáról való ősi hagyomány.

— Mi lesz? Hát kétszer anyai, méltóságos uram, — vigasztalta olyankor az öreg Gombás bácsi, a báró jobb keze, a hűségés béres. Hiszen élek én még én is. Majd eligazítjuk valahogy a birtokot úgy régi módra.

— Jól van ám, édes öregem, de te is a nyolczvan felé kullogsz, egy reggel fel-fordulunk, aztán... aztán... a fiám az

lehet, mert az állam az épületterv hiányait fél évig tudja megállapítani, tehát Kaposvárról a kötelező népoktatást végrehajtani a hatóságok miatt képtelenség; vannak osztályok, melyekben tulzsufaltság miatt a gyermekek egyik fele csak délelőtt, másik fele csak délután járhat iskolába.

Egy-egy tanító 60—100 gyermeket oktat (?) s ha 22-ből egyik beteg lenne, helyettes nincs, mert még az igazgató is osztályt köteles vezetni, iskolákat látogatni pedig ideje egyáltalában nincs.

A női kézimunka és gazdaságtan gyakorlati oktatása szintén a pénzügyi miseriák zátonyán vajudik s azok rendezése állandóan folyamatban van s még valószínűleg sokáig folyamatban is lesz.

Mindezekhez legujabban még egy kérdés járult, melynek erőszakos szönyegre hozását nem tudjuk eléggé csodálni.

A többször hivatkozott szerződés 5. pontja így hangzik: Ugy a most létező, valamint a jelen szerződés második és 4-ik pontjai értelmében épülő iskola-épületeknek, tanítói lakásoknak és mellékhelyiségeknek állandó jókarban tartásáról, folytonos tisztántartásáról, valamint az iskolai és a hozzátartozó hivatalos helyiségek fűtéséről és világításáról, végül a belső felszerelések állandó jókarban tartásáról mindig a város tartozik gondoskodni.

E pontban foglalt rendelkezéseket eddig mindenki úgy értelmezte, hogy a tatarozások, fűtő és világító anyagok költségei a várost terhelik, de az iskolai állandó szolgák bére az állam által fedeztetnek. Így értelmezik e pontot egyebek közt a megye néhai tanfelügyelője Beksits Ignác is, ki a szerződést a várossal megkötötte

s az állami iskola első tanévi költségvetését elkészítette, melynek szükségleti részébe a szolgabérek előírányozta s Ministeriuma által jóváhagyva, azokat ki is utaltványoztatta. Sőt időközben a szolgák létszáma szaporítottatott, járulékaik felemeltettek a város tudtán kívül, megkérdése nélkül.

Nem keressük az okokat miért, csupán a tényről közöljük, hogy ily előzmények után érkezik a városhoz a közoktatásügyi Ministeriumnak egy rendelete, (?) mely a szolgabérek fizetését a város köteleességévé teszi s megtiltja a gondnokságnak a szolgák további fizetését.

Eltekintve attól, hogy a teher áttalását a szerződés idézett pontja értelmében jogtalanannak véljük, megmagyarázhatlan úgy jogilag, mint gyakorlatilag azon eljárás, melyet a közoktatásügyi kormány ez ügyben követ; mert mint egyik szerződő fél, felszólíthatja ugyan Kaposvár városát a szolgabérek megtérítésére, illetve fedezésére, de rendelkező joga nem lehet, sőt még bírói jogerős ítéletnek is csak végrehajtását szorgolhatja; gyakorlatilag pedig oly állapotot teremtett, hogy Kaposvár város állami népiskoláit az új tanév elejére szolgák nélkül hagyja különösen ha rendelkező végrehajtását tekintjük. A mennyiben a k. tanfelügyelő a gondnokságot személyes felelősség terhe mellett hívja fel a szolgabérek beszüntetésére

Ugy értesültünk, hogy e lehetetlen állapotoktól megmentett bennünket a városi tanács energikus elutasító válasza s a gondnokságnak körültekintő határozata, tény azonban, hogy a tanügyi kormányzat intézkedése olyan, hogy a kaposvári állami tulzsúolt iskolák szolgák hiányában seprtellenül maradhatnak.

Nem kételkedünk, hogy ha ezen

esetről városunk polgármestere a képviselőnek jelentést tesz, a város jogos érdekeinek megvédésére kellő felhatalmazás és utasítást nyerend, de viszont szükségesnek vélünk, ha az ügy teljes megvilágítását a megtevesztett közoktatásügyi kormányzatnál főispán ur ő méltósága eszközölné.

Hisz ott van a kaposvári állami főgymnásium, ugyan azon Ministerium hatáskörében; az épület a megyéé, a tisztogatás, jókarbantartása megye terhe, de a szolgákat ugyanazon Ministerium alkalmazza, fizeti, mely az elemi iskolai szolgák bérét egyoldalulag a városhoz szeretné hárítani.

... i.

H I R E K.

— **Előfizetési felhívás.** Tisztelettel felkérjük lapunk t. olvasó közönségét, hogy a kiknek előfizetésük e hó végével lejárt, azt megújítani szivesek legyenek ne hogy a lap küldésében akadályok merüljenek fel. Az előfizetési feltételek lapunk homlokán olvashatók.

Kitűnő tisztelettel:

a „SOMOGYI UJSÁG”
kiadóhivatala.

— **Dr. Czimmert** városunk új plébánosa e hó 16-án tartotta beköszöntő beszédét a római kath. templomban. A beszéd igen szép volt s a nagy számban megjelent híveket mindvégig ajátatos megfigyeléssel tartotta. A nagyképzetű plébánosnak egyénisége is igen megnyerő s már működésének kezdetén, azon bizalmat ébreszt bennünk, hogy a közszerepben állott Ujváry elvesztése feletti fájdalomukat el fogja velünk felejtetni.

— **Kinevezések.** Halász István kaposvári törvényszéki jegyzőnek a lippai, Molnár Jenő veszprémi törvényszéki jegyző-

Pesten, Bécsben meg Párisban mulat, csinálja az adósságokat, traktálja a festett arcú, festett lelkű dámákat, holmi színész nőket s ha végre házajón, se te, se én, a gazdasághoz nem ért, a birtokot eladja s a Rakóczy familia földönfutó lesz. Oh, én teremtem, de faj az!

— Sohse busuljon méltóságod, van én nekem készen gyógyszerem.

— Mi az a gyógyszer?

— Hát a — fiam, a kisbéres. Kézemhez tanítottam egészen. Belecsepegtettem a Rakóczy familia iránti szeretettel, legyen az ifju urnak olyan cselédje, mint én voltam méltóságodnak. Gyuri meg is állja a helyét! Olyan igaz, minthogy Gombás a nevem!

— Tudja Isten, édes öregem! — Az öreg báró megszorította a bérése kezét, halásan, köszönőleg. Kitérült szeméből két könnyeseppet, aztán nyugodni tértek örökre. Különös história volt. Az egész falu mesélte. Még babonát is csináltak belőle. Az öreg Gombás meg az öreg báró egyszerre haltak meg. Reggel mentek jelenteni az urasági lakba a Gombás bérés halálát, ott meg a kastély harangját húzták meg s futottak Gombáshoz a halálhírről. De biz az öregek legfeljebb csak a mennyben értesültek a hírről. A fiatal Gombás elcsírta az apját, nyakába vette az örökség tarisznyát és elszaladt a postára, sürgönyözött Frici báró urnak. Az meg is érkezett, de csak a temetések után.

Egy reggel telt kocsi fordultak be a nagy kapun, arról Frici ugrott le zöld frakban, két nadrágban, csucos köcsöglapban, tarkán-barkán vagyis e divat szerint. A másik kocsirol leemelt egy piperés damát, a ki mellett még frizerné, szobaleány, társalkodóné és egy kis öleb kutya gott. A harmadik kocsirol víg czimborák nevelve, kacagva, fűtőrézve ugráltak le, mintha csak lakodalomra jönnének, s körül nézve ugráltak, kezét-labát ránczigálva gratuláltak Fricinek. Az jókat kacagott s az előtűdülő cselédségre mérgesen ráförmedt:

— No, parasztoi! Csócsalék! Szedjétek le a málhakat, a vendégeknek süssetek, főzzetek; mert különben szíjjat csinálók a hátatokból.

— Hehehe! Hehe! Nagyszervűen tud parrancsolni ez a Frici. Gratulállok! — nyafogta egyik zöld frakkos gavallér. Frici bevezette vendégeit s a piperkés Elizkét pedig levitte sétálni a parkba. Leirtuk, mit ígért Frici, báró a festett orfeum énekesnőnek. S hogy bebizonyítsa erélyét, hát egy a veranda falához lámaszkodó legénynek tartott:

— Vedd ki a szádból azt a pipát, paraszt, ha engem látasz. Aztán ne billenésd azt a sipskát fejedre, mert lelővöm onnan. Aztán meg földig hajolj, a földet verje, az a bugris koponyád! Hát ki is vagy te itt tulajdonképpen?

— Az ifju Gombás, a kisbéres, esedezem méltóságos uram. A ki hivatala lesz a jövőre méltóságod birtokait kezelni.

— Kezeled a vakapádét, bugris.

— Ugy hagyta az öreg méltóságos ur!

— Ne felecsli, mert végig korbácsollak!

— Nem vagyok én eb, — méltóságos ur!

— Ejnye azt a ragyogó arkangyalát, erre-arra — rohant a sátnya Frici egy kutya-korbácsal a kis Gombásnak, felemelte a korbácsot, suhintott, — a korbács végig terült arczán a legénynek, az oda kapott, feljajdult, s a következő pillanatban úgy penderítette le a verandáról a kis báró urat, hogy az legurult az udvarba. Elizke kacagott. Nagyon mulatságos jelenet lehetett, az igaz. Akkor azután a kis Gombás kiverte pipáját, meglökte és rágyújtott. Elizke kacagott, Frici meg az ő zöld frakkjából majd kirepédt mérgesen. Rögtön összezsugorította a cselédséget, hogy azonnal hagyja el a kastély környékét. A cselédség összenézett és más nap már nem volt élő lélek a kastély körül Fricin és barátain kívül. A gazdálkodás kezdetét vette. Cselédség helyett egy megbukott czirkusz-igazgató léha szolgaszemélyzete került a házhoz, kiknek volt szép ezüst-gombos libériájuk, tudtak hajlongani, beszélni, csak — dolgozni nem.

Frici felpakoltatta őket és fehér kez-

nek a szigetvári, Lajperig Antal a pécsi ítélőtáblához berendelt bírósági aljegyzőnek a nagy-kanizsai járásbíróhoz, dr. Cvenits Antal siklósi járásbíróhoz albirákká történt kinevezését közelebb hozta a hivatalos lap.

— Az új huszkoronás bankjegyeket e hó 20-tól fogva bocsátja forgalomba az osztrák-magyar-bank. Az új bankjegy körülbelül ugyanolyan nagy lesz mint a mostani tízforintos, rajzai azonban szebbek lesznek; a színe veres. A huszkoronás bankjegyek forgalmi összege a bankalapszabályok 111. cikkében értelmében korlátozva van; az Osztrák-magyar banknak az alapszabályok 88. cikkében megállapított ieltétlen kicserélési kötelezettsége tehát a bankjegyek kibocsátása tekintetében nem áll fenn. A mostani 10 forintos bankjegyek bevonására vonatkozó határozmányok annak idején külön hirdetményben fognak közzétettni.

— Állandó munkvelő társaság alakult Csurgón, erről értesít bennünket csurgói levelezőnk. Igazán örvendő és jelenség ez, a mai társadalmi élet rideg materializmusában. Csodálatos, hogy nálunk ilyen irányú mozgalomról soha szó nincs, pedig volt valaha Kaposvároft ilyen társaság, mely a szegedi vízkárosultaknak 2000 forintot jutaltott annak idején. Városunkban hiányzik a szellemi élet teljesen, pedig majdnem minden lényező megvan, mely annak megteremtéséhez szükséges. Csak hogy fájdalom nálunk első a »virtus« és legutolsó a kultúra.

— Nagy tűzvész pusztított augusztus hó 31-én este a berzencei béruradalomban, elégett az egész évi gabona termés, az összes takarmány, négy darab cséplő gép stb. Nagy szerencséje a bérlónek, hogy minden biztosítva volt az első magyar általános biztosító társulatnál 30000 korona erejéig; így kára megtérül.

— A kaposvári ipariskolai bizottság szeptember hó 12-én tartott választó-gyűlésen Csukly Gyula egyhangulag ipariskolai igazgatóvá választott Mérei (Mácsovits) Kálmán ellenében.

— Tűzek minden felé. Folyó évi aug. 31-én hollád községben elégett Marton István háza, a kár 300 korona. Szeptember 5-én tabon volt nagy tűz, a mikor is Troksa

János, Szenté Györgyné, Troksa Pál, Lukács György és Farkas János gazdasági épületei és termése égett el 2000 korona volt a kár összege. Szeptember 6-án Gomba községben ifjú Ithász János épülete és ingóságai lettek a lángok martalékává, a kár 1200 korona. Szeptember 11-én pedig Igalban Börös György és neje, Kalmár József, Kordován Pál, Herkovits Ferencz, ifjú Kalmár József, ifjú Kordován József és közép Kovács József épületei égtek le, ezen kár összeg is 1500 koronát tett ki. Mind ezek az első magyar általános biztosító társulatoknál voltak biztosítva, mely társulat a biztosítási összegeket már legnagyobb részben, teljes értékben ki is fizette.

— Új szabályrendelet készült Kaposvárrt; városban, a bejelentési intézménynek Kaposvár rt. város területén leendő életbe léptetéséről és a bejelentési kötelezettségről. Valóban nagy hézagot pótol a 17. §-ból álló szabályrendelet, mert ez ideig a beteg és munka nélküli csavargóknak valóságos asiluma volt Kaposvár; most a rendőrségnek is nagy könnyebbségére fog szolgálni ha tudhatja ki és hol lakik? Így azután sokkal könnyebben felügyelhet a gyanús egyénekre, mint azt eddig tehette. Üdvözljük a város hatóságát ezen intézkedéséért.

— A szüret megkezdődött Kaposvároft, a korai eportó szőlőt már szedik le a gazdák, és dacára a korai szüretelésnek a must elég édes és élvezhető. A korcsmárosok az új mustot 21—22 forintjával veszik hektoliterenként.

— Elgázolta a korona-utczában egy hintó Reiner szabó 12 éves kis leányát. E sajnós eset alkalmával figyelmeztetjük asztalókat, hogy addig míg az utcákon az utépítés folyik és a forgalom kis helyre van szorítva gyermekeikre szigorúbb felügyeletet gyakoroljanak.

— Hazánk fejlődése függ a magyar ipar támogatásától. Mindenki használja tehát fogainak tisztítá-ára, szájának frissítésére a Tymol fogcsermet, mely világhíru magyar gyártmány a legkellemesebb fogtisztítószert, fehéríti és konserválja a fogakat. Felülmúlja az összes ily készítményeket igen olcsó árt és mindig friss, 1 tubus 60 fillér. Kapható mindenütt, 6 darab

dimenz dobozban 3 korona bérmentve. Egyedüli készítő és főszékhelyi raktár: Schwartz illatszergyára, hygien, kosmet, laboratorium Budapesti, Dámjanich-utca 28.

— Mi okvetlen szükséges minden hölgynek? Szép, tiszta, üde arczbőr! És a legkönnyebben és legbiztosabban az egész világon elismert és kedvelt Margit crém használata által érhető el. E teljesen ártalmatlan törvényesen védett arczkendőcs, mely sem h'ganyt, sem ölmöt nem tartalmaz, a szeplőt, májfoltot, pattanást és az arcz mindennemű tisztatlanságát pár nap alatt eltávolítja, a ráncokat kisimítja és az arcznak finom, fiatal, rózsás színt ad. Kapható a készítőnél: Földes Kelemen gyógyszerésznél Aradon és minden gyógyszerárban. Nagy tégely 2, kicsi 1 korona.

Nyilttér*).

MATTONI

ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE

gyógyhely Budapest (Budán)

Idény április hó 15-től október hó 15-ig

Kiváló gyógyhatással bír

női bajokban és altesti bántalmakban.

Rendelő orvos dr. POLGÁR EMIL

Egészséges fekvés. — Jutányos lakások. —

Jó vendéglő. — Villamos-vasuti össze-

7—10 költetés a fővárossal.

* E rovat alatti közlésekért felelősséget nem vállalunk.

SZÉNÁSY, HOFFMANN ÉS TÁRSA

Szénásy, Hoffmann és Társa

párisi és lyoni selyemgyári raktára Budapest IV. Bécsi-utca 4. Raktárunkban található

tyűben mutatta be a társaságnak. Azoknak fele alig négy nap múlva eltűnt, még pedig több értékes gyémánt ékszerrel. A másik fele meg még aznap elszéledt a boros pincékbe. Raccser Niki elkérte a pénztárkezelést Fricitől s elment keresni a gézengúzokat, fogadva égre-földre, hogy vissza nem tér, míg azok elő nem kerülnek. Ámde mikor a nagy kapun ki akart szelelni az urfi, hát kemény marokba ütődött a torka. Az a kemény marok aztán a szívéhez nyult s az ellopott pénzes ládát kivette onnan. Mikor aztán Niki ur a tulzorongatásra kiabálni kezdett, kapott egy olyan nyaklevest, hogy elterült földre. Az a durva ember, a ki Niki ur tolvajságát megakadályozta, senki más nem volt, mint a kis Gombás, a ki most felkullógott a kastélyba, s beállítva a fényes kompánia közé, fitymálva nézett végig a kevert bandán, míg végre meglátva a kis bárót, odaletette neki a pénzes ládát.

— Itt van uram a pénze. Az az ugrós ur meg akart vele hagyni.

— Micsoda? Niki? Hol van?

— A pocsolyában elméledik. Az ur pedig ne bízzék mindenkiben. Jócsakat.

— Ejnye te akarsz... azaz... haj, te... Gombás... parancs... hallja az ur... izé.

— Mi tetszik?

— Fogadd ezt a kis borralalót.

— Köszönöm, nem kell! Jócsakat. Gombás távozott. Az ajtóban még csak annyit kiáltott vissza, hogy tudja, szükség lesz még rá. Hiába kiabált a kis báró pláns, csak ment haza, megcsókollá az apja

képét és megindult a sötét éjszakába. Megfogadta, hogy addig nem lesz ezen a tájon, míg szükség nem lesz rá.

Két év múlt el azóta. Gombás sokat kérdezősködött a kis bárótól s mindig olyan választ kapott a környékbeliektől, a mire még nem érezte magát szükséges egyénnek Rakócán. Most nyáron felhozta bolyongó lelke Pestre is. A vasutvonalon jött mindennél s a városligetnél lukadt ki az útja. Kicsit leült pihenni, majd betért a bódék közé. Egy helyen megállt; merőn nézett egy komédiás bódéra. Egy vézna legény nagy pálczával mutogatott ott festett képeket, a melyek benn természetben láthatók. Szája szaporán járt, kezeivel hadonászott. Bámszó dologtalanok fogták körül, s hallgatták locsogását. Egy pár katona vihogva nézegetett egy huszárnak öltözött nőt ott az ajtóban, a kikialtó pedig azt magyarázta, hogy ez a kis asszony eleven nyulat eszik meg szőröstől-bőröstől. Gombás felugrott a függönyös ajtóhoz.

— Niki ur vagy hogy hívják őnt, mikor hagyta oda gazdáját, a bárót?

Niki, az egykori tolvaj, a mostani komédiás, a mindenkori gigerli és Rakócay Frici báró pajtása szemtelenül vigyorogva felelt:

— Kérdezze meg Elia kisasszonyt... Tessék kérem, csak tíz kraczar a belépti díj!

Gombás odament a szőröstől-bőröstől nyulevő kisasszonyhoz és így szólt:

— Eliake, (ez feljedi) mikor hagyta el őn a bárót?

— Nini az a bérés, a ki úgy megver Csitt! Mikor hagyta el s mily körülmények között?

— Hát már feléve. Megszöktünk tőle Nikivel. Haja a báró lönkre ment. Minden birtokát elvették, csak nyolczszáz holdat hagytak neki irtalomból. De bocsánat, be kell monnom nyulat enni, isten önnel...

Gombás, mintha ágyúból lőtték volna ki, rohant le a lépcsőközre. Most már szükség lesz rám otthon.

Gombás befordult a Rakócayak kastélyába. A verandán ült Frici báró, tenyerébe hajtva fejét és sirt. Gombás megérintette vállát. Az felugrott s megismerte a jövevényt.

— Gombás, kérem, tegye meg azt, a mit atyám önre bízott. Az Istenért tegye meg. Örökre barátja leszek, örökre áldani fogom. Bocsánat meg nekem.

Gombás fogott egy lőcsrudat, kiverte a libériás szolgákat szanaszét a világra, a mezőn kószáló, elvadult ökröket összefogta, a fatu népét felesbe neki állította munkálni. Ő maga szántott, vetett rendbe hosta a pénzügyeket, az üzorásokat feljelentette, az adósságokat a törvény szerint csak negyvennyolc állapította meg, az öreg báró Wertheim ezekre nyit felkutatva, az ott talált pénzből hiteleszket elégitett ki, s ilyenformán idővel a hateres holdjai birtok vissza került. Gombás Gyuri, az arculcsapott kisbérés, ma a Rakócay család megmentője, a birtok jószágigazgatója...

a legszebb és legnagyobb választék dívatos
selyemkelmék, csipkék és szalagok, valamint
gyöngytülldiszek pointlace-ruhák és pointlace-
kelmékből. Fekete, fehér és színes selyem-
kelmék 85 krtól 14 irtig. Foulard- Pongis
és Satin-Liberty selymek 65 krtól kezdve
Angol monoselyem 80 cm. szélességben
125 krtól kezdve. Mintákkal kívánatra
készítéssel szolgálunk.

25252525252525

3543. sz.
tkvi 1900.

Arverési hirdetményi kivonata.

A kaposvári kir. törvényszék, mint te-
lekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy
Willman János végrehajlatának Nőfőrs
István kaposfüredi lakos végrehajlatát szen-
vedő elleni 62 kor. tőkekövetelés és járulékal
íránti végrehajlati ügyében a kaposvári kir.
törvényszék, a kaposvári kir. járásbíró-
ságtól levő Kapos-Füred község határában
fekvő a kaposfüredi 232. sz. tjkvben A. 1.
1. sor. 44/a. hrsz. 29/a. és 29/b. számú
háza és udvarra egészben az újabb árve-
rét 836 koronában ezennel megállapított
kikiáltási árban elrendelte, s hogy a fennebb
megjelölt ingatlan az 1900. évi szeptember
hó 20-ik napján délelőtt 10 órakor Kapos-
füred község házában megtartandó nyilván-
os árverésen a megállapított kikiáltási ár
alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az
ingatlanok becsárának 10 %-át vagyis
83 kor. 60. fillért készpénzben, vagy az 1881.
évi LX. t. cz. 42. §-ában jelelt arfolyammal
számított, vagy az 1881. évi november
hó 1-én 3833. szám alatt kelt m. kir. igaz-
ságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt
óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezé-
hez letenni, avagy 1881. LX. t. cz. 170. §-a
értelmében a bánatpénznek a bíróságnál
előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű
elismervényt a szolgálatni.

Kaposvárott, 1900. évi augusztus hó 5.
A kir. tszék tkvi hatóság.

KELEMEN, kir. tszéki bíró.

Nagy Ernő, szigetvári kir. közjegyző.

Nagy Ernő, szigetvári kir. közjegyző.

Nagy Ernő, szigetvári kir. közjegyző.

Nagy Ernő, szigetvári kir. közjegyző.

Nagy Ernő, szigetvári kir. közjegyző.

Nagy Ernő, szigetvári kir. közjegyző.

Nagy Ernő, szigetvári kir. közjegyző.

Nagy Ernő, szigetvári kir. közjegyző.

Nagy Ernő, szigetvári kir. közjegyző.

Nagy Ernő, szigetvári kir. közjegyző.

Nagy Ernő, szigetvári kir. közjegyző.

Nagy Ernő, szigetvári kir. közjegyző.

Nagy Ernő, szigetvári kir. közjegyző.

Nagy Ernő, szigetvári kir. közjegyző.

Nagy Ernő, szigetvári kir. közjegyző.

Nagy Ernő, szigetvári kir. közjegyző.

Nagy Ernő, szigetvári kir. közjegyző.

Nagy Ernő, szigetvári kir. közjegyző.

Nagy Ernő, szigetvári kir. közjegyző.

Nagy Ernő, szigetvári kir. közjegyző.

Nagy Ernő, szigetvári kir. közjegyző.

Nagy Ernő, szigetvári kir. közjegyző.

Nagy Ernő, szigetvári kir. közjegyző.

Nagy Ernő, szigetvári kir. közjegyző.

Nagy Ernő, szigetvári kir. közjegyző.

Bérleti hirdetmény.

A Slavóniában, Verőcze megyében fekvő **Vocini uradalom**
bérbe adja a tulajdonát képező **Drenovac-i gazdaságot**, mely a
következőkből áll, és pedig:

303 kat. hold	1277 □°	szántóföld,
8 „ „	1367 □°	rét,
76 „ „	101 „	legelő,
4 „ „	649 „	gyümölcs és konyhakert,
4 „ „	1251 „	szőlő,
3 „ „	596 „	udvar és egyéb termé- ketlen területeiből.

Összesen 401 kat. hold 5241 □°

1900. január hó 1-lől kezdődőleg 10 évre. — A
főlsorolt területeken kívül még szántóföldnek 284 kat. hold 435 □° erdő-
terület kerül letarolásra és így a bérlet ezen területtel még fog nagyobbodni.
A szükséges gazdasági épületek és a hérlő számára szolgáló lakás Drenovac
nagyközségben fekszenek, mely nagyközség Mikleus vasuti állomástól körül-
belül 16 kilométernyi távolságban van és ezzel jó karban levő országgal
van egybekötve. A közelebbi bérleti feltételek az uradalmi erdőigaz-
gatóságnál Vocin-ban (Slavonia) betekinthetők.

1—2

Hirdetmény.

Alulírott ezennel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy
Kaposvárott régidőtől fogva fenálló **gépész-lakatos mű-
helyemben**

egy szakértő puskműves-segédet
is alkalmaztam.

Miért is azon helyzetben vagyok, hogy ha valakinek **vadász-
fegyvere** nem jó, illetve elromlik, minden néven-nevezendő **javi-
tásokat és átalakításokat** elvállalok; és azokat **teljes
jótállás** mellett pontosan elkészítetem.

Kaposvár, 1900. augusztus hó.

Papp Mihály

gépész-lakatos mester

MEGYFALVI

Likör-, Rum- és Cognacgyár

MAROSVÁSÁRHELY

magas jutalék mellett helyi képviselőt keres
elismert kettő gyármányainak eladására. Aján-
latok fenti címre küldendők.

NAGY ERNŐ,
kir. közjegyző.

Hirdetmény.

Az Osztrák-magyar banknak helyben újonnan felállított

fiókintézete

1900. évi szeptember hó 17-én

fog a Széchényi-tér 3. számú ház első emeletén levő helyiségekben megnyitattni.

Az irodai órák egyelőre reggeli 8 órától délután 2 óráig állapítottak meg.

A fiókintézet üzletköre kiterjed:

- a) banképes váltók, értékpapírok és szelvények le- számitolására,
- b) váltók, értékpapírok és szelvények bizományi beszedésére,
- c) váltóelfogadványok bizományi beszerzésére (az elfogadott első váltó átvétele stb.),
- d) a giró-forgalomra,
- e) bankutalványok kiállítására a két főintézetre és valamennyi bankfiókintézetre,
- f) kölcsönképes értékpapírokra való kölcsönzésre,
- g) egy évnél nem régebben lejárt szelvények kifizetésére,
- h) mindennemű értékpapírokhoz tartozó szelvényivek bizományi beszerzésére, a mennyiben a szelvényivek átvétele valamely bankintézet helyén eszközölhető,
- i) az elővételi jog bizományi gyakorlására és értékpapírokra teljesítendő befizetésekre, valamint konvertálandó kötvények kicserélésének eszközölésére,
- k) értékpapírok és érmék bizományi vételére és eladására,
- l) külföldi helyekre szóló checkek és utalványok bizományi beszerzésére,
- m) letétek átvételére a bécsi vagy budapesti főintézethez való beküldés céljából,
- n) aranyrudak, valamint aranyföveny és aranypor, továbbá külföldi és kereskedelmi arany-érmék beváltására meghatározott áron,
- o) bankjegyeknek és a koronaérték érméinek beváltására.

Az Osztrák-magyar bankkal való üzleti közlekedésre megállapított kimerítő határozmányok a fiókintézet által kívánatra díjmentesen szolgáltatnak ki.

Kaposvár, 1900. évi szeptember hó 13-án.

OSZTRÁK-MAGYAR BANK

Kaposvári fiókintézet.

BALOGH.

MIHALOWITS.

Gummi

és
halhólyag
elsőrangú orvosi
tekintélyek as-
sint a legmegbíz-
hatóbb és feltét-
lenül ártalmatlan
óvszo urak és
hölgyek számára.
Megrendeléseket
pontosan és dísz-
ten eszközöl!

KELETI J
cs. és kir. szab. or-
vosok előzetes mű és
költősegyetemes
Budapest, 4.
Koronahegyes-u. 17.
Alapított 1878.

Árak tucatonként eredeti párisi csomagolá-
s-ban.

Gummi és halhólyag elsőrendű	
gyártmány	1.- 8.- frtig
Capoties americans (rövid)	2.- 5.-
Suspensorium	0.60 3.-
Párisi női szivacska (Safety-Sponges)	2.- 6.-
Irrigator teljesen felszerelve	1.80 5.-
Eredeti pessarium oclusivum (Peliporus) Mezinga tanár szerint	1.80 2.50
Dianaöv szab. havibaj elleni köt.	3.50 5.-

(minden hölgynek nélkülözhetetlen.)

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Biztos

kereset

kinálkozik jó beszélő-
képességgel bíró, tisztessé-
ges személynéknél kik
állandó lakhelyükön az 1883. évi
XXXI. törv. cz. értelmében
sorsjegyeknek, állampapíroknak
részletfizetésre való eladásával
foglalkozni kívánnak.

9-10

"MERCUR"

váltóüzleti

részvénytársaság

Budapest,

**Arany-János
utca 31.**

Mezel egerek

Ismeretes a biztos kizárására a jelenlegi
állás mellett és máig az az előző utasítások
között, nagyobb gazdaságokban, ugyancsak több
közösségekben a legjobb sikerrel használt

egérmérget

Ismeretes a jelenlegi tapasztalatok szerint a
holnap 1-2 kilo cseppenkénti bevitellel, 100 kilo
ára 90 kor., 50 kilo ára 6 kor.

SIPÓCZ ISTVÁN

gyógyász

Pécselt, (Barany megye).

Megrendeléshez hatósági engedélyt ké-
rek mellékelni.

Alapított

1820-ban

A legajánlatosabb és legújabbosabb beszerzési forrás az **JOANNOVITS DOME**
BUDAPEST, IV., Váci-utca 25. sz.
hírneves gyári nagy raklára. Óriási választék perzsa és amerikai szőnyegeken.

SANTAL EGGER
specifikus értékű szer

mindazon esetekben, hol az orvosok Santal-olajat vagy Copalvát ajánlanak.
SANTAL EGGER az igen drága és tisztá keletindiai Santal olaj tartalma miatt igen hatásos az ifjúság bántalmánál, miért az orvosok is rendelik.
Csak a törv. védett „Hersfel” védjeggyel valódi.
Ára 3 korona — eredeti üvegenként — Vidékre 3 korona 40 fillér előleges beküldése után bérmentve küldi a
„NADOR gyógyszerár”, Budapest, VI., Váci-körút 17.

KÖSZVÉNYES CSÚZ
egyedüli biztos gyógyszere a híres
CSÚZ. és KÖSZVÉNY-ÉTER.

Néhányzari bejövőse után kigyógyít minden csúsz, köszvény, reumabántalmat, fogfájást, szurkást, zúgatóst, fogfájást stb. Egy üveg 2 kor., postán 2 kor. 60 fillér előleges beküldése után bérmentve küldi az egyedüli készítő
STEINER MIHÁLY városi gyógyszerár TEMESVÁR, Szt.-György-lér 12.

TURUL
legfinomabb egészségi, egyiptomi
SZIVARKA HÜVELY
100 db 36 fill. 2000 db 7 kor. 5000 db 15 kor.
postán bérmentve küldi
ENGEL LAJOS SZEGED.

PSERHOFER J.

VÉR TISZTÍTÓ
labdacsal.

Orvosilag ajánlott legújabb
házi szer a rossz emésztés összes
kórtípusai ellen.

Non szárazba hiányoznia
egy háztartásban sem.

Csak akkor valódi, ha minden
doboz fedelén a „PSERHOFER 1”
név vörse írással látható.

Budapest legújabb látványossága a
BELVÁROSI KÁVÉHÁZ
IV., Kigyo-tér 2. (Klotild főhercegnő
palotáján.)

Vidékiek találkozó helye. Kávé: STRUKER SÁNDOR.

Simon Fál jó hírnevű
PÁRIS szállodája

Budapest, Váci-körút 25.
100 szoba 1 frőlől feljebb kiszolgálással együtt. Für-
dők, elegáns kávéház, étterem, sörcsarnok a házban. Vil-
lamos vasúti megállóhely az összes pályaudvarok felé.

A legjobb órákat
legszolidabb és legdivatosabb ékszereket
RÉSZLETFIZETÉSRE
szigorúan szabott áron szállítja Magyarország e nemben
első és legnagyobb üzlete
BRAUSWETTER JÁNOS kronométer-órák
SZEGEDEN.
Árjegyzék 2000 képpel ingyen és bérmentve.

FRATELLI DEISINGER

küld
Fluméból vagy Triesztből
5 kgr. Cuba kávé, válogatott . . . 15 kor. 68 fill.
5 . Ceylon gyöngykávé . . . 17 . 16 .
olvárolva és bérmentve.
ÁRJEJYZÉK INGYEN.

Bodega Company

Portbor, Sherry, Malaga, Madeira,
Marsala, Chablis,
Rajna- és Mosai-tyokok.
Kaphatók minden jobb fűszer- és
csomage-kereskedésekben, szőlők,
kávéházak és éttermekben.

CSÁSZÁRFÜRDŐ

téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Elsőrangú kénes hővizű gyógy-
fürdő, pártalan gőzfürdővel leg-
modernebb lámpafűtőkkel, pom-
pás ásványvíz szódákkal, kő-
és kádfürdőkkel. — 200 kényel-
mes lakosztállyal. — Prospektus
kiváratra ingyen és bérmentve.

Ha őszül a haja,
használd a kitűnő Zoltán-féle HAIR-REGENERATOR, mely nem fest, ha-
nem a haj eredeti színe adja vissza. Üvege 2 korona. bérmentve
2 kor. 80 fillér. ZOLTÁN BELA gyári szállító gyógyszerárak
Budapest, V., Nagykorona-utca 23. sz. Szabadalmi-ter sarkán.

Általános tudott dolog,
hogy a szépség először, lételemésszerű és fenttar-
tára a legkifinomult és legdivatosabb a Föld-féle

MARGIT-KRÉME

Ára: 2 kor., kis tégl 1 kor., szappan 70 fillér, pudor 1.20 kor.
Készítő: FÜLÖS KELEMEN gyógyszerész,
ARADON.
Kapható minden gyógyszerárban.

SCHWARTZ-féle

Páratlan
és nélkülözhetetlen
fogtisztító szer a

THYMOL

fog-kréme
1 tubus 60 fillér.
Mindenképp kapható.

Ezerszer kipróbált, a legtöbb betegségnél gyógyító lázi
gyógyszer a
ELSA-FLUID

Egy kisérlet és mindenki állandóan fogja használni.
12 üveget 5 koronáért bérmentve küld az egyedüli készítő
FELLER V. JENŐ gyógyszerész
STUBICA, Fő-utca (via Csáktornya.)

Óvakodjunk
értéktelen
ülése
toktól
Brady-féle MARIACELLI GYOMORCSIPEPEK
200 év óta elismert
kifűnő hatásuk, gyomorbajoknál,
étvágytalanságnál, nehézségek, stb. ellen.
Kis üveg 80, nagy üveg 1.40 fillér. — Kapható minden
gyógyszerárban. — Központi elárulató:
BRADY KÁROLY
„Magyar Király” gyógyszerár
Bécs, I. Fleischmarkt 1., honnan 3 kis üveg 2.40 kor.
— vagy 2 nagy üveg 2.80 kor., bérmentve küldetik.

KI AKAR

egyetemes önkéntes
LENNI?

A ki az előírt iskolákat nem végezte,
az is lehet egyetemes önkéntes. — A ki
már sor alatti állott, elkészít. Születési
év közlendő. — Prospektust ingyen küld:
LICHTBLAU ALBERT
a katonai első. tanf. igazg. Debreczenben.
Tanbiztos: eddel Dr. Szendrői I. m. kir.
honvéd ezredes ny. és Hayer A. cs.
és kir. őrnagy ny. Feljegyző: a nm. val-
lós- és közokt. m. kir. minis. megbí-
zással a tank. kir. főigazgató.

Vidékiek kedvenc találkozó helye
KLIVÉNYI FERENCZ

Budapest, VI. Andrassy-ut 39.
Kifűnő magyar konyha. — Valódi tiszta borok és a
világhírű „Fischbräu” egyedüli kimerőse.

WITTEZ
VI MOS
Photo-dyocra
PAVILION

GOLIÁT MALÁTA SÖR

Kiváló üdítő ital és gyógyozókra is szolgál.
AJÁNLJÁK: Dr. Korányi és Dr. Kóthy egyetemi tanár urak ideg-
hajknál, vérzékenységénél, emésztési zavaroknál, gyomorgégekénél stb.
Gyár és megrendelési hely:
KÖBANYAI KIRÁLY-SÖRFŐZŐ, KÖBANYA.

BENZIN-MOTOROK
LOKOMOBÍLOK

és GÁZMOTOROK ipari és gazdasági célokra
OSERS és BAUER gyárából
a legjobb és leghíresebbek a létező szerkezetek között.
Vezérképviselő és raktár: **DÉNES B.**
Budapest, VI., Váci-körút 61.
Képes árjegyzék ingyen.

STABADALMAKAT
BUDAPEST
FELVILÁGOSÍTÁS
KÖRÜLT

ERTÉKESÍTŐ
VÁLLALAT

Sol- és külföldi szabadalmak kiesz-
közlése, értékesítése és finanszírozása.
Védjegyek és mustrák lajstromozása.

Oh jaj! Kőhögés, rekedtség ellen gyors és kitűnő
eredménnyel használható az
EGGER-féle MELLPASZTILLÁK
Doboz 1 korona és 2 korona.
Próbadoz 50 fillér.
Kapható minden gyógyszerárban és a főraktárban:
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Eljen! Egger mellpasztilla
szabadított meg.

100.000
sorsjegy.
50.000
nyeremény.
Mindenképp
sorsjegy nyer.

A jelenkor legnagyobb nyerési esélyű
sorsjátéka a m. kir. szab.
ÓSZTÁLYSORSJÁTEK.
Megrendelések intézendők:
GAEDICKE A. BUDAPEST
IV., Kossuth Lajos-utca 17.

Havonta
egy húzás.
Tervezet ingyen
és bérmentve.
Ügynökök
kerestetnek.